

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATA PE SAPTAMANA SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Const. Prodan. — *Observațiuni la proiectul de lege pentru unificarea magistraturei.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație, secția I.* — Inchiriere. — Evacuare. — Coproprietari. — Oferirea unui alt imobil chiriașului. (Victor Brabețeanu cu D. M. Popescu).

Curtea de Apel din Chișinău, secția I. — Cambie. — Legea rusă a creditului. — Solo-polițe. — Ipotecă. — Cesiune. — Societăți comerciale străine. — Sucursale și reprezentanți în țară. (Andrei Ghijișchi cu Naum Iaroslavschi).

Errata.

OBSERVAȚIUNI

la proiectul de lege pentru unificarea magistraturei.⁽¹⁾

IV.

În acest din urmă articol vom dezvolta observațiunile de ordin formal, cari privesc proiectul de unificarea organizării judecătorești.

E adevărat că, alcătuitorul proiectului de lege nu a dispus materia legiferată într'o ordine voită, care să-i fie proprie, ci a păstrat dispozițiunea formală din actuala lege în părți, titluri, capitole și articole, pe cari le modifică adăugând și suprimând textul conținut în ele.

Observațiunile ce se pot face cu privire la forma proiectului se adresează tot atât și actualii legi și singurul reproș ce se poate face alcătuitorului proiectului este de a fi menținut forma învechită din actuala lege și de a fi comis în propriu și câteva greșeli de tehnică legislativă.

Proiectul în respectul fetișist, cel are de actuala lege preferă să creeze articole bis, ca art. 112 bis, sau menține articole goale, ca art. 55, decât să schimbe numerotația lor. Lucrul s'ar putea tolera într'o lege de întrebuintare zilnică, din considerațiune pentru obișnuința unei anume numerotații, dar nu se mai poate admite într'o lege specială și de o rară întrebuintare cum e legea de organizare judecătorească. Proiectul mai inventează apoi numerotația romană, numai pentru 3 articole, pe lângă numerotația arabă a restului articolelor (220). Aceste 3 articole le așează: primul la începutul legii, al doilea și al treilea la sfârșitul ei. Rațiunea acestei inovațiuni tehnice nu se vede, căci țus-

trele articolele conțin dispozițiuni, ce-și au rostul în „Dispozițiunile finale” ale legii și cari puteau fi așezate acolo cu rândul lor de numerotare arabă.

Dar principala obiecțiune ce se poate face proiectului e de a fi menținut diviziunea materiei în părți, titluri, capitole și articole din actuala lege, care datează din 1909. Această lege la rândul ei respectă dispozițiunea materiei din legea dela 1890, care și ea este alcătuită din reunirea a trei legi anterioare: legea condițiunilor de admitere și numire în funcțiunile judecătorești din 4 Decembrie 1864, cu legea de organizare judecătorească din 4 Iulie 1865 și cu legea vacanțelor din 5 Martie 1870.

Proiectul păstrează o dispozițiune a materiei vechi de 60 ani. Reproșul de a nu mai fi în curentul ideilor de astăzi nu este deplasat, iar modernizarea ei după regulile tehnice legislative este o necesitate.

Dar să vedem cum este construit proiectul și dacă această construcțiune se poate menține.

Proiectul conține 4 părți: partea I tratează despre Puterea judecătorească; partea II despre Admisibilitatea și numirea în funcțiunile judecătorești; partea III despre Pozițiunea membrilor ordinului judecătoreș; și partea IV despre Vacanțe și Congedii.

Această diviziune este arbitrară și nerațională. Ea dă o importanță egală unor materii de o inegală însemnătate. Explicațiunea acestei diviziuni este mai mult istorică, pentrucă reunind în acelaș corp trei legi deosebite, după cum am văzut mai sus, le-a menținut fizionomia juxtaposându-le în părți deosebite.

Reunirea lor ar fi trebuit să topească materia conținută în ele pentru ca să meargă fiecare idee la subiectul către care o împingea natura ei specială.

În adevăr, nu e rațional să fie păstrată ca o parte independentă partea IV privitoare la Vacanțe și Congedii, pentrucă conține dispozițiuni accesorii dispozițiunilor din părțile celelalte. Materia vacanțelor privește modul de funcționare al instanțelor și este pusă alături de materia congediilor, cari privesc pe magistrați. Deci una trebuiește tratată în partea privitoare la organizarea judecătorească, iar cealaltă, fiind un drept în statutul magistratului, va fi tratată în partea privitoare la acest statut.

Nu e rațional să fie păstrată ca o parte independentă și de egală importanță cu celelalte nici partea

¹⁾ Vezi *Dreptul* No. 43 din 1922, No. 1 și 4 din 1923.

II despre „Admisibilitatea și numirea în funcțiunile judecătorești” fiind o chestiune accesorie materiei tratate în partea III „Pozițiunea magistratului”. Drepturile și îndatoririle magistratilor, cari constituiesc conținutul statutului magistratului nu se înțeleg fără cunoașterea condițiilor de admisibilitate în funcțiune cari sunt condițiunile pe cari trebuie să le îndeplinească un cetățean pentru dobândirea și exercitiul acestor drepturi și îndatoriri. Dacă condițiunile sunt de admisibilitate pentru cine trebuie să le admită, ele sunt condițiuni de dobândire pentru cine trebuie să le îndeplinească, deci mai în legătură cu el și cu statutul său.

Partea II trebuie să fie dar numai un titlu din partea care tratează despre Pozițiunea magistratului.

Dacă aceste două părți a II-a și a IV-a trec la rândul de titluri și capitole, atunci rămân față în față: partea I: Puterea judecătorească și partea III: Pozițiunea magistratului, cari nu mai pot fi reduse una la alta și cari se ocupă de două materii de egală importanță, însă deosebite prin natura lor: deoparte instituția, cadrul abstract, de alta, magistratul, organul viu care va umple cadrul instituției.

Deci partea I rămânând neschimbată, partea III completată cu materia părții a II-a va deveni partea II „Pozițiunea membrilor ordinului judecătoresc”.

Titulatura acestei părți „Pozițiunea membrilor corpului judecătoresc” este o titulatură nefericită. Termenul „pozițiune” este un termen neutru, nedefinit, fără înțeles juridic, ales poate înadins pentru a nu evoca ideea de drept în capul magistratului. El poate un reflex al ideii vechi despre rolul magistratului și despre raporturile lui cu guvernantii. Magistratul tratat ca un servitor public în mintea căruia să existe numai ideea de obogațiune fără veleități de drepturi.

Conceptiune poate bună pentru atunci, care nu mai este bună astăzi.

Magistratul, ca de altfel orice funcționar, este suficient de luminat pentru a ști că așa-zisa pozițiune a funcționarului, a magistratului îi crează pe lângă îndatoririle pe cari i le impune legea, și drepturi cari le sunt corelative; că acest complex raport juridic, chiar dacă nu rezultă în mod lămurit din lege, el rezultă din concepția teoretică a funcțiunii; că dreptul, teoria, nu a cunoscut nici odată denumirea „pozițiune” ci termenul imperios juridic de „Statut”.

Dacă așa este, atunci și pentru legislator se impune același limbaj, iar partea II urmează să nu mai fie intitulată „Pozițiunea membrilor corpului judecătoresc”, ci „Statutul magistratului”.

Să vedem acum, cum în aceste părți se împarte materia în titluri și capitole și cum ar trebui să se împartă.

Partea I din proiect se divide în XIII titluri, dintre cari, I-iul titlu conține „Dispozițiuni generale” în care se enumeră și definesc instituțiunile judecătorești, iar celelalte XII titluri se ocupă în mod deosebit de organizarea în parte a fiecărei categorii de instituțiune judecătorească, fie că ea este pur judecătorească ca în primele IX titluri, cari tratează despre: judecătorile de ocoale, Tribunale, Curți de Apel, Curți cu Jurați, Curtea de Casație, magistratii-stagiari, portăreii și gre-

fele; fie că ea este administrativă, însă cu privire la magistrați, ca în titlurile XII și XIII, cari tratează despre: inspectorii judecătorești și Consiliul superior al magistraturei.

Între aceste titluri, cari tratează despre organizatiunea instituțiunilor judecătorești, se găsește titlul XI intitulat „Regulamente pentru Curți, tribunale și parchete” cu un singur articol care anunță întocmirea unor regulamente, ca și cum Regulamentele ar fi instituțiune judecătorească de aceeași speță ca cele enumerate înaintea și după.

De sigur că o lege de organizare trebuie să indice, dacă urmează un regulament de funcționarea instituțiunii organizate, însă acest lucru se poate arăta în „Dispozițiuni finale”; dar, înainte de aceasta, o lege trebuie să arate principiile modului de funcționare al instituțiunii și dacă ele sunt conținute în alte legi, legea de organizare trebuie să le arate.

Ori, proiectul de față nu arată principiile sau le tratează în parte în alt loc, cum sunt dispozițiunile din „Ordinea lucrărilor în Curți și Tribunale” tratate la îndatoririle magistratilor; iar în ce privește trimeterile, le face numai pentru judecătorii de ocoale și Curtea de Casație, arătând legile cari le guvernează, însă face pentru Curțile de Apel și Tribunale. E o greșală. S'ar putea răspunde: e cunoscut că Codurile de procedură guvernează această materie.

O lege însă se alcătuiește pentru publicul mare, care în genere e profan și nu pentru cunosători.

Deci materia acestei părți trebuie împărțită în două titluri: I-iul titlu în care s'ar cuprinde organizațiunea instituțiunilor judecătorești, în care s'ar trata actualele XIII titluri cu XIII capitole; capitolul XI ar trata în loc de Regulamente, despre Curțile disciplinare, tratate în art. 175 și 176 ca instituțiune administrativă judecătorească; iar un al II-lea titlu s'ar ocupa de funcționarea instituțiunilor judecătorești, în care s'ar face trimeterile la legile de funcționare și s'ar așeza parte din materia conținută în capitolele privitoare la „ordinea lucrărilor” și „vacanțe” așezate în altă parte și care dezvoltă chestiunea: orelor de lucru, sărbătorilor și a modului de funcționare în timpul vacanțelor.

Am văzut că partea II și III din actualul proiect trebuiesc considerate ca două titluri ale aceleiași părți: Partea II „Statutul magistratului”.

Asa dar, dispozițiunile privitoare la „Admisibilitatea și numirea în funcțiunile judecătorești” vor rămâne ca materia titlului I cu singura diferență că titlurile vor fi capitole și capitolele, paragrafe.

Din acest titlu trebuie suprimate Capitolul VII intitulat „Dispozițiuni comune”.

El un capitol inutil, creat numai din neîndemânarea de a repartiza la locul convenit materia din cele 4 articole cuprinse în el. Două dintre aceste articole sunt interpretative, unul privitor la fracțiunile de termene, celalt la titlurile academice, și ele trebuiesc trimise la „Dispozițiuni finale”. Celelalte două privesc unul: înaintările pe loc și celalt: asimilările funcționarilor Ministerului de Justiție cu magistrații. Pentru unul trebuie făcut un capitol special sau se va trece la capitolul „Drepturile magistratului”; înaintările, iar celalt trebuie trimise la Dispozițiunile generale din Partea I.

Intreg materialul părții III din actualul proiect va deveni Titlul II din Partea II.

În actualul proiect materia este împărțită în 3 titluri: I-ul „Îndatoririle magistraților”, II-lea „Inamovibilitatea și pierderea funcțiunii”, al III-lea „Disciplina judecătorească” împărțit și el în 5 capitole: Cap. I „Ordinea lucrărilor în C. și Trib.”, Cap. II „Pedepse și măsuri disciplinare”, Cap. III „Privigherea și autoritățile disciplinare”, Cap. IV „Acțiunea disciplinară” și Cap. V „Despre Rang, precădere, vechime”.

Această dispoziție a materiei este arbitrară și ca împărțire și ca titulatură, pentru că conțin în ele amestecate elementele raporturilor juridice din Statutul magistratului.

Așa, chestiunea pierderii funcțiunii de magistrat este tratată în art. 131—137 ca accesoriu al capitolului intitulat inamovibilitate; ori, dacă s'a făcut în lege titlu special pentru admițerile în funcțiune e logic să fie titlu special pentru chestiunea opusă: pierderea funcțiunii, și nu furișat într'un capitol, care tratează de unele din drepturile magistratului: inamovibilitatea.

Celelalte chestiuni tratate în 3 titluri și în 5 capitole nu sunt decât materia unui singur titlu „Statutul” propriu zis și ale cărui elemente nu sunt acelea de cari vorbesc titlurile acestor titluri și capitole.

Magistratul este un demnitar al Statutului, însărcinat cu funcțiunea de judecată, adică cu atribuirea fiecăruia a ceea ce-i aparține și cu aplicarea sancțiunilor, și această funcțiune o îndeplinește sub controlul anumitor organe de priveghere.

Magistratul deci are două serii de raporturi juridice: de o parte cu publicul justițiabil, pe de alta cu organul de control. În amândouă din aceste raporturi, magistratul are o serie de îndatoriri și drepturi, cari într'un cuvânt se numesc Statutul lui.

Ori, în teorie, un raport juridic redus la esența lui conține înrânsul 4 elemente și anume: 1) ceea ce se numește Conținutul: posibilitatea de acțiune; 2) o obligațiune; 3) o protecțiune-constrângere, care este garanția dreptului, și 4) o sancțiune la neîndeplinirea obligațiunii.

Pe acestea trebuie să le aibă în vedere orice lege, celelalte elemente ale raportului fiind presupuse ca: subiectul activ, subiectul pasiv, obiectul și scopul dreptului.

Fiecare dintre elementele pomenite mai sus au o importanță egală, atunci fiecare va fi dezvoltat într'un capitol deosebit al aceluiaș titlu.

În proiect am văzut că materia acestor raporturi juridice este tratată în mod arbitrar în titluri și capitole și nu-mi voi da osteneala să caut rațiunea lucrului mai departe decât constatarea moștenirii diviziunii din actuala lege și dela cele precedente.

Titlul I „Îndatoririle magistraților” va deveni Cap. I. El reprezintă elementul obligațional al raportului juridic și i-am dat întâietatea pentru a arăta că în acest raport obligațiunile trebuie să primeze drepturile.

Aci se vor dezvolta toate îndatoririle magistraților diseminate în capitole deosebite din proiect, cum spre exemplu parte din îndatoriri conținute în cap. „Ordinea lucrărilor” sau în diferite legi, cum spre exemplu art. 3 și 4 din titlul preliminar al Codului civil, obligațiunea de a judeca și de a judeca pe cale de dispo-

zițiuni particulare, fiind însăși caracteristica obligațiunii magistratului, precum dispozițiunile din noia lege a avocaților, în mod anormal așezate acolo, privitoare la conduita magistraților față de avocați.

Titlul II „Inamovibilitatea”, care dezvoltă numai unul din drepturile magistraților va deveni Cap. II și se va intitula mai larg „Drepturile magistraților”, al doilea element al raportului juridic. Alături de inamovibilitate se vor mai dezvolta celelalte drepturi: la funcțiunea sa, la leafă, la înaintările efective și pe loc, etc. Aici se va trece materia concediilor, din care se poate face un paragraf aparte cum și toată materia Cap. V din proiect „Despre rang, precădere și vechime”, căci aceste chestiuni privesc drepturile magistratului în raporturile lui față de ceilalți magistrați.

Titlul III impropriu intitulat „Disciplina judecătorească” va deveni Cap. III și va conține materia privitoare la al 3-lea element al dreptului: protecțiunea-constrângere și în el se vor menține numai materia din Cap. III și IV din actualul proiect, care dezvoltă dreptul de priveghere al organelor de control și exercițiul acestui drept, care este acțiunea disciplinară. Din aceste capitole se extrage numai articolele privitoare la organizarea Comisiunilor disciplinare, care trec la partea I.

Și consecvent trebuie să se trateze și protecțiunea-constrângere, la care magistratul are drept în cele două raporturi juridice de cari am vorbit mai sus.

Capitolul II de sub titlul III „Despre pedepse și măsuri disciplinare” va deveni Cap. IV ca fiind al patrulea element al raportului juridic.

Tot aici trebuie transferate articolele din procedura civilă cari conțin sancțiunile din cel de al doilea raport juridic, magistrat-justițiabil.

Orice lege pe lângă capitolele dezvoltătoare ale materiei sale, mai conține un titlu deosebit de „Dispozițiuni finale și tranzitorii” care își are rostul lui.

El conține dispozițiuni, cari reglementează pe de o parte situațiunile tranzitorii dela imperiul legii vechi la imperiul legii nouă, și pe de altă parte dispozițiuni interpretative și din definițiuni ale noțiunilor întrebuintate în conținutul legii, cum și din trimeteri sau abrogări, etc.

În tehnica noastră legislativă aceste capitole finale sunt adevărate cutii de surprize, în cari se așază tot ce nu s'a putut așeza în corpul legii, fie din nepricepere, fie din uitare, fie din orice alt motiv.

Acest capitol din actualul proiect este în special bogat în articole, ce trebuie să-și aibă loc în altă parte.

Așa este art. 215 privitor la instanțele musulmane, cari fiind instanțe permanente, trebuie tratate în partea I la organizarea judecătorească.

Apoi art. 216 privitor la confirmarea mandatelor de arestare este o dispozițiune de procedură penală.

Accept articol ar fi putut face obiectul unei legi speciale și nu a unei dispozițiuni într'o lege de organizare judecătorească.

Aici însă trebuie strămătate art. 112 și 114 cu privire la termene și titluri academice, dela „Dispozițiuni comune”.

Acestea sunt observațiunile ce aveam de făcut cu privire la forma legii de organizare judecătorească.

Dacă s'ar ține seamă de aceste observațiuni la refa-

cerea legii, s'ar face o lege modernă, care ar putea servi de model legilor de organizare a celorlalte instituții.

Orice lege trebuie construită după normele tehnicii legislative, căci, dacă orice operă trebuie să se prezinte în public în mod corect, o lege nu poate apărea decât în tinuta cea mai bună, care este modul cel mai bun cu care autoritatea își poate manifesta cuviința, respectul față de public, de cetățean.

Constantin Prodan

Judecător de ședință la Trib. Ilfov.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secțiunea I

Audiența dela 4 Decembrie 1922

Președinția D-lui V. Romniceanu, Prim Președinte

Victor Brabețeanu cu D. M. Popescu

INCHIRIERE. — DREPTUL PROPRIETARULUI DE A CERE EVACUAREA. — EXERCITAREA ACESTUI DREPT NUMAI DE URUL DIN COPROPRIETARI. — ART. 2 DIN LEGEA DIN 14 APRILIE 1922.

INCHIRIERE. — PROPRIETAR. — EVACUAREA CHIRIAȘULUI. — OFERIREA IMOBILULUI ÎN CARE A LOUIT ÎN SCHIMB. — CONȘIMȚĂMÂNTUL PROPRIETARULUI. — ART. 2 DIN LEGEA DIN 14 APRILIE 1922.

1. Dreptul pe care îl are proprietarul, în cazurile admise de lege, de a cere evacuarea chiriașului său din imobil, îl are ori și care din coproprietari, care se găsește îndeplinind condițiunile cerute de lege pentru a putea obține evacuarea chiriașului, indiferent dacă ceilalți coproprietari îndeplinesc sau nu acele condițiuni, sau dacă se abțin de a cere evacuarea chiriașului.

2. Dreptul proprietarului de a se muta în propriul său imobil cu condițiunea de a da în schimb chiriașului său pe care voește a-l expulza, imobilul pe care îl deține el însuși cu chirie, nu este subordonat condițiunei de a dobândi consimțământul proprietarului imobilului în care urmează a se muta chiriașul expulzat, de oarece acest din urmă proprietar având de la lege obligațiunea de a primi în imobil pe chiriașul expulzat, cerințele legii se găsesc îndeplinite din moment ce se constată că oferta schimbului a avut loc din partea proprietarului.

No. 1292. — Casată, după divergență, în urma recursului făcut de Victor Brabețeanu deciziunea No. 167/922 a Curții de Apel București s. I. ¹⁾

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier Tipei.

S'au ascultat: D-l avocat St. Marinescu-Bolltin pentru recurenți și d-l Armand Iliescu pentru intimat.

Curtea deliberând,

Văzând motivul de recurs:

„Violarea art. 2 din legea publicată în Monitorul Oficial No. 11 din 14 Aprilie 1922 și exces de putere. Curtea constată exist-

1) A se vedea decizia Curții de Apel publicată în *Dreptul* No. 35 din 5 Noembrie 1922.

tența unui contract de închiriere și totuși refuză evacuarea chiriașului pe motiv că ea nu poate fi cerută de doi din cei patru proprietari ai imobilului, cu toate că ceilalți doi, rămași în inacțiune, nu se opunau la reziliere. De asemenea Curtea nu ține socoteală că cei doi reclamânți au pus la dispoziția chiriașului altă locuință, conform legii, invocând că trebuia stabilită îndatorirea proprietarului acestei locuințe de a o pune la dispoziția intimatului în locul recurenților. Cu modul acesta instanța de fond violează art. 2 din legea dela 14 Aprilie 1922*.

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care se constată că recurenții coproprietari ai unui imobil în care intimatul ocupa un apartament ca chiriaș întemeindu-se pe art. 2 din legea dela 14 Aprilie 1922 au chemat în judecată pe intimat spre a fi obligat la evacuarea apartamentului, pentru motivul că fiind funcționari publici, cu serviciul comandat în localitate, și locuind ei înșiși cu chirie, au nevoie a ocupa apartamentul, proprietatea lor.

Că, această acțiune a fost însă respinsă prin decizia de față.

Având în vedere, că pentru a respinge acțiunea, Curtea de Apel constată că recurenții au devenit în 1917 în urma tatălui lor, coproprietari ai imobilului în indiviziune cu alți doi frați, cari nu sunt funcționari publici și nu îndeplinesc și aceștia condițiunile legii pentru a cere evacuarea; că dreptul de a cere evacuarea pe baza art. 2 din lege, este acordat — afirmă Curtea de fond — numai proprietarului exclusiv, nu și unui coproprietar aflat în indiviziune, când, ca în speță, coindivizorii nu îndeplinesc și ei condițiile legii, pentru a cere evacuarea, soluție criticată de recurent ca violând art. 2 din menționata lege.

Considerând că, prin noua lege asupra prelungirii contractelor de închiriere, legiuitorul în vederea unei îndrumări spre normal, și ținând seamă și de necesitățile imperioase ale unora dintre proprietari, a dat preferință acestora față de chiriași și prin art. II, al. a, b și c le-a recunoscut dreptul ca sub anumite și deosebite condițiuni, să poată obține, prin justiție, încetarea prelungirii legale a contractelor și evacuarea imobilului închiriat;

Considerând că, atunci când prin art. II legiuitorul prevede proprietarii, cari pot obține evacuarea, înțelege să cuprindă, sub denumirea de proprietar și pe coproprietar, răspunsul ministrului de Justiție și a raportorului legii au fost afirmative:

Că, de altfel, prevederile legii în această privință, sunt conforme cu principiile generale în materie de indiviziune, potrivit cărora un coproprietar având dreptul la folosință comună asupra bunului indiviz, exercitiul acestui drept nu depinde de voința sau situațiunea juridică a celorlalți coproprietari; că, de aceea este constant în drept că un coproprietar poate să ceară, fie nulitatea unui contract de închiriere la care n'a participat, fie rezoluțiunea lui, în cazul că s'a făcut cu consimțământul său, dar n'a fost executat de chiriaș, de oarece în timpul indiviziunei un asemenea contract nu poate fi făcut sau menținut prin voința expresă sau tacită a unora numai dintre coproprietari, iar împrejurarea că în acest timp coproprietarul nu are dreptul la o folosință exclusivă, privește numai raporturile dintre coproprietari, dar nu poate constitui o piedică pentru unul din ei de a cere,

în cazurile indicate, punerea sa în folosința comună a bunului în indiviziune.

Că, situațiunea juridică a părților, este aceeași și când este vorba de prelungirea legală a contractelor de închiriere și de aceea tocmai, legiuitorul noiei legi, după cum s'a lămurit lucrul în desbaterile asupra ei, — n'a înțeles că, atunci când a reglementat condițiunea unora dintre proprietari, pe care a voit a-i favoriza, — să subordoneze totuși drepturile unuți coproprietar, care întrunește în persoana sa toate cerințele legale, spre a putea obține evacuarea — de împrejurarea că un alt coproprietar nu se găsește și el în aceleași condițiuni, sau, ceiace este tot una, că din lipsă de interes nu se prevalează de favoarea legii, ci, fără a face vr'o distincțiune nejustificată între proprietarul exclusiv și coproprietar, a permis ambilor, pentru identitate de motive, să ceară evacuarea în cazurile anumite prevăzute de lege.

Că, așa fiind, numai printr'o greșită interpretare și violare a textului art. 2 din noua lege asupra contractelor de închiriere, Curtea de Apel a respins cererea de evacuare în discuțiune.

Având în vedere că prin decizia de față, Curtea de Apel mai afirmă că legea de față care și condițiunea ca proprietarul să dea în schimb celui evacuat locuința sa; că, în specie, deși recurenții de azi au oferit intimatului camerele pe care ei le dețin cu chirie, totuși numai prin aceasta — afirmă Curtea de Apel — recurenții nu au satisfăcut cerințele legii, de oarece nu s'a stabilit dacă proprietarul acelor camere ar putea fi obligat să le pună la dispoziția intimatului, afirmațiune criticată de asemeni prin motivul de recurs ca violând art. II de mai sus.

Considerând că dreptul unui proprietar, care locuiește el singur cu chirie, de a se muta în propriul său imobil, cu condițiunea de a da în schimb chiriașului său, pe care voește a-l expulsa, imobilul pe care îl ține el însuși cu chirie, nu este subordonat de lege condițiunei de a dobândi consimțământul proprietarului imobilului, în care urmează a se muta chiriașul expulzat.

Că, acest din urmă proprietar având dela lege obligațiunea de a primi în imobil pe chiriașul expulzat, cerințele legii se găsesc îndeplinite din moment ce se constată că oferta schimbului a avut loc din partea proprietarului, care cere evacuarea pentru a se muta dânsul, și care nefăcând tot ce-i stă în putință și ceia ce-i impune legea, de a oferi în schimb locuința sa, dificultățile ulterioare ce ar surveni în această privință, nu pot constitui un motiv de decădere în exercitiul dreptului, pe care legea i-l recunoaște prin art. II menționat.

Că, prin urmare, și din acest punct de vedere recursul de față se găsește întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN CHIȘINAU

Secțiunea I

Audiența de la 23 Noembrie 1922

Președenția D-lui H. Ojoga, consilier

Andrei Ghijșchi cu Naum Iaroslayschi

GAMBIE.—LEGEA RUSĂ A CREDITULUI.—SOLO — POLITE.—GARANȚIE REALĂ.

IPOTECĂ.—LEGEA RUSĂ.—CESIONARE.—GARANȚIE IPOTECARĂ.—CESIONAREA DE DEBITOR.—DACĂ E NECESAR CONSIMȚĂMÂNTUL DEBITORULUI.—ART. 1653 C. CIVIL RUS.

CAMBIE.—CESIONARI — SO. ÎNTĂȚI COMERCIUALE.—ART. 21781 C. CIVIL RUS. ȘI 77 C. COM. RUS.

SOCIETĂȚI CONSTITUITE ÎN TARĂ STRĂINĂ.—FUNCTIONAREA REPREZENTANȚILOR LOR ÎN BASARABIA.—İNDEPLINIREA FORMA ÎTĂȚILOR CERUTE DE ART. 91 ȘI URM. ȘI 237 C. COM. ROMÂN.—ART. 3 DIN DECRETUL-LEGE 1731 DIN 2 MAI 1919.

1) Prin legea rusă a creditului, cambiile care poartă o singură semnătură, aceia a debitorului emitent, și sunt asigurate cu o garanție reală de bunuri imobile, se numesc *solo-polite* și sunt create în scopul ca proprietarii de moșii să poată găsi cu mai multă ușurință creditul necesar.

2) Spre deosebire de ipoteca constituită potrivit dreptului comun a codului civil rus, care nu poate fi cedată de creditor singur, fără consimțământul debitorului, ipoteca înființată ca garanție pentru *solo-polite* poate fi transmisă și de creditor singur fără consimțământul debitorului.

3) Potrivit art. 2178 Cod. civil rus și 77 C. com. rus, cesiunile de cambii se pot efectua printr'o imputernicire iscălită de cel puțin doi directori sau membrii ai consiliului de administrație ai unei societăți.

4) Cu toate că dispozițiunile art. 3 ale decretului-lege No. 1731 din 2 Mai 1919, cari edictează că în termen de 6 luni, sucursalele și reprezentatele din Basarabia a societăților pe acțiuni și a celorlalte societăți constituite în țară străină, să ceară și să obțină autorizațiunea de funcționare de la guvernul român, nu prevede această obligațiune sub pedeapsă de nulitate, totuși aceste dispozițiuni nefind de cât reproducerea rânduelilor din art. 91 și următorii și 237 și următorii C. com., urmează a se considera ca inexistente aceste sucursale și reprezentanțe în lipsa îndeplinirii formalităților cerute de lege în termenul de 6 luni cerut de decretul-lege.

No. 40. — Admis apelul făcut de Andrei Ghijșchi în contra sentinței No. 34/922 a Tribunalului Chișinău în proces cu Naum Iaroslayschi.

S'au ascultat D-nii avocați I. Ionescu pentru apelant și R. Cronvald și Sevastian Teodorescu pentru intimat.

CURTEA,

Asupra apelului declarat de Andrei C. Dimitrescu, avocat din Chișinău, în calitate de procurator al lui Andrei Ghijșchi, contra sentinței Tribunalului Chiși-

nău secția II-a, pronunțată în ziua de 4 Mai 1922, în procesul cu Naum Iaroslavschi, pentru suma de 283.000 lei pe bază de solo-polițe.

Având în vedere susținerile și concluziile părților prin avocații: I. Ionescu, pentru apelant, R. Cronvald și Sebastian Teodorescu, pentru intimat, și văzând lucrările, actele și concluziile scrise depuse la dosar.

Având în vedere că înaintea Tribunalului Chișinău, secția II-a Naum Iaroslavschi, domiciliat în Chișinău, strada Pușchin No. 34, cu petiția înreg. la Noo. 23767 din 30 Decembrie 1921, a chemat în judecată civilă pe pârâții Anastasia Emilianovna Stadniciuc și Andrei Nicolaevici Ghijițchi, cu domiciliul necunoscut, pentru a fi obligați solidar să plătească suma de 199.000 lei cu 6 la sută dela 3 Aprilie 1915, până la achitare și care reprezintă valoarea a 75.000 ruble, socotit rubla a 2 lei 6 bani, sumă împrumutată dela Banca Ruso-Asiatică, sucursala Chișinău, pe bază de solo-polițe și a obligațiunei de asigurare ce i-au fost cesionate.

Prin sentința comercială No. 34 din 4 Mai 1922, Tribunalul județului Chișinău secția II-a, în lipsa pârâților, a admis acțiunea și a obligat pe pârâți să plătească solidar suma de 199.500 lei, cu procente legale de 6 la sută pe an dela 3 Aprilie 1915, până la achitare, plus 5000 lei cheltueli de judecată și cu execuție provizorie.

Având în vedere că, în fapt, s-a constatat că în anul 1915, Aprilie 3, pârâții Andrei Nicolaevici Ghijițchi și Anastasia Emilianovna Stadniciuc, încheie un contract de cont-curent cu Banca Ruso-Asiatică, sucursala Chișinău, până la suma de 75.000 ruble, pentru care a emis solo-polițe, garantate cu ipotecă, asupra moșiei Mologa, din județul Cetatea Albă, proprietatea debitorilor.

La 22 August 1919 solo-polițele au fost protestate de sucursala din Chișinău a numitei Bănci, iar la 20 Noembrie 1921, prin actul legalizat de notarul public din Chișinău Vladimir I. Livinschi se cesionează lui Naum M. Iaroslavschi în deplină proprietate, toate drepturile asupra solo-polițelor semnate de pârâți, împreună cu asigurarea cuprinsă în obligațiunea cu data de 3 Aprilie 1915 și cu certificatul ipotecar No. 165 eliberat de Arhiva Notarială din Chișinău la 2 Aprilie 1915.

Cesiunea aceasta se face de Jaques Aronson și Jaques Oxner ca reprezentanți ai Băncii Ruso-Asiatică, Sucursala Chișinău, în baza procurilor prezentate.

Considerând că din partea apelantului, oral în ședința publică și prin concluziunile scrise depuse la dosar, se susține că: 1) Banca Ruso-Asiatică și nici debitorul n'au consimțit la cesiune; 2) sucursala Băncii este inexistentă din punctul de vedere juridic, și 3) acțiunea urmează să fie respinsă ca prematură.

1) Faptul că Banca nu a consimțit la cesiune se constată din împrejurarea că din procurile făcute la Paris la 4 Noembrie 1920, — nepublicate după codul comercial român, — date de cei doi membri din consiliul de direcțiune nu se știe dacă puteau lua în mod valabil hotărâri și în afară de sediul administrație centrale a Băncii, mai cu seamă că statutele vorbesc de adunarea generală și că tot aceste statute cer consimțământul debitorului la cesiunea solo-polițelor.

2) Inexistența juridică a societății este bazată pe lipsa de îndeplinire a formalităților cerute de decretul-lege No. 1731 din 1919, după care sucursalele societă-

ților streine erau obligate în termen de șase luni să se supună codului de comerț român; și

3) Solo-polițele fiind garantate cu o ipotecă, conform legii agrară (art. 17), nu se poate face nici o urmărire asupra pământurilor expropriate.

Din partea intematului s'a arată, că procurile sunt date conform codului civil rus (art. 2178), iar prin statutele Băncii nu se oprește cesionarea solo-polițelor, ce se poate face și fără consimțământul debitorului și numai pentru reamanetarea gajurilor se cere participarea debitorului;

Că, decretul-lege No. 1731 din 1919, nu prevede nici o nulitate pentru sucursalele societăților cu sediul în țară străină, și că în orice caz aceste sucursale trebuie permise să lichideze și să încaseze creștele din trecut, alte noui neputând să mai încheie, cesiunea ce s'a făcut fiind și un act izolat de lichidare.

Având în vedere că prin legea rusă a creditului (vol. XI partea 2), cambiile care poartă o singură semnătură, aceia a debitorului emitent, și sunt asigurate cu o garanție reală de bunuri imobile se numesc solo-polițe. Scopul pentru care s'au introdus aceste solo-polițe este ca proprietarii de moșii să găsească cu ușurință la instituțiile de credit sumele de bani necesare pentru îndrumarea și dezvoltarea gospodăriilor rurale;

Considerând că aceste solo-polițe create de legislația rusă special pentru proprietarii de fonduri rurale, prezintă un avantaj simțitor ambelor părți contractante, debitorul dobândește prin creditul deschis bani imediat, fără formalitățile greoaie a actului de ipotecă, adică de a avea în prealabil un act notarial și întărit de primul notar, cum cere art. 1642 din codul civil rus, iar creditorul prin garanția reală ce i se constituie, capătă pe lângă securitatea operațiunei ce săvârșește și toate drepturile conferite excepțional din posesiunea efectelor emise de debitor, cum ar fi de a urmări și altă avere afară de cea ipotecară.

Considerând că garanția reală care întovărășește solo-polițele emise, în practică, se constată dintr'o obligațiune bilaterală semnată de debitor concomitent cu cambiile, prin care se determină averea nemiscătoare specificată în certificatul ipotecar eliberat anterior de primul notar al tribunalului situațiunei bunului și în care este trecută cercetarea scoasă în registre.

Prin această obligațiune se mai stipulează că debitorul nu poate ipoteca altei persoane aceiași avere sau mîcșora gajul ce dă în orice fel, după cum de asemenea nu poate dispune de folosința averei cum voeste, fără consimțământul creditorului, sub sancțiunea pierderii beneficiului de termen.

Că, de altfel, acest soi de ipotecă simplificată pe bază de solo-poliță și cu un caracter mai extins găsim în dispozițiile art. 1187—1188 din codul civil german, care o denumește „ipotecă de asigurare” și prin care se garantează real creanța provenită dintr'o obligațiune la purtător, dintr'o poliță sau alt efect ce poate fi transferat prin andosare.

Considerând că ipoteca constituită potrivit dreptului comun a codului civil rus, după cele ce reies din art. 1653, se poate ceda, această transmisiune însă nu se poate face valid de creditor singur, ci cu consimțământul debitorului, text de lege nu există, dar așa era jurisprudența Senatului rus, și aceasta desigur pentru

motivul că nu are forma notificărei care o avem în codul civil român și francez.

Că, în ce privește ipoteca înființată ca garanție pentru solo-polițe, în speță prin legea rusă a creditului, și nici prin statute, nu se ridică dreptul creditorului de a o transmite unei terțe persoane, încât cesiunea care s'a făcut de Banca Ruso-Asiatică, sucursala Chișinău, intimatului Naum Iaroslavschi, deși este fără consimțământul debitorilor emitenți, totuși trebuie privită ca validă, îngrădiri de această natură nefiind admise în lipsă de prescripție de lege.

Având în vedere că din procurile depuse la dosar în traducere și legalizate de notarul public din Paris, Paul Emil Louis Houdart, la 4 Noembrie 1920, se constată că Maurice Bontry și Marie Valentin Robert Legrand, ambii membri în consiliul de direcțiune a Băncii Ruso-Asiatică, domiciliați la Paris, strada Bondreau No. 9, procedând în arătata lor calitate, au imputernicit pe Jaques Aronson, domiciliat în Chișinău, director al sucursalei Băncii Ruso-Asiatică din Chișinău, și Jaques Oxner domiciliat în Chișinău, procurist al aceleiași sucursale din Chișinău, cu gestiunea afacerilor în general și între altele cu dreptul de a semna în numele sucursalei din Chișinău a Băncii Ruso-Asiatică și a ceda toate efectele de comerț.

Considerând că aceste procuri, emanate de la doi membri din consiliul de direcțiune a Băncii Ruso-Asiatică, societate pe acțiuni, cu sediul la Petrograd (Rusia), a cărei statute inițiale au fost aprobate de Ministerul de Finanțe al Rusiei la 30 Iulie 1910, după cum arată nota ul public din Paris și numiți amândoi membri în consiliul de direcțiune prin hotărârile adunărilor generale ale acționarilor din 30 Mai 1915 și 1912, sunt făcute în puterea art. 21781 cod. civ. rus, care se aplică și societăților comerciale pe acțiuni, conform art. 77 din cod. com. rus, și după care cesiunile de cambii se pot efectua printr-o imputernicire iscălită de cel puțin doi directori sau membrii ai consiliului de administrație.

Că, de oarece din mențiunea de cesiune înscrisă de notarul public V. Levinschi din Chișinău la 20 Noembrie 1921, pe solo-polițele semnate de emitenții A. Ghijitchi și Anastasia Stadniciuc, se vede că Jaques Aronson și Jaques Oxner sunt imputerniciți de cei doi membri din consiliul de direcțiune a Băncii Ruso-Asiatică, și întrucât prin statute nu sunt derogări exprese asupra acestui fel de operațiune, urmează prin aceasta a socoti că Banca Ruso-Asiatică, prin sucursala ce a avut în Chișinău, a putut fi legal reprezentată la cesionarea solo-polițelor către intimatul Naum Iaroslavschi.

Având în vedere că, în examinarea existenței juridice de azi a sucursalei Băncii Ruso-Asiatică din Chișinău, se impune să cunoaștem situațiunea legală creată societăților comerciale în general prin introducerea codului comercial român în Basarabia.

Considerând că la data de 1 Iulie 1919, când a intrat în vigoare în această provincie codul comercial român, prin același decret-lege No. 1731 din 2 Mai 1919, publicat în „Monitorul Oficial” No. 15 din 4 Mai 1919, s'a pus în aplicațiune și anumite dispozițiuni relative la societățile comerciale și care au fost divizate; cum era firesc, în concordanță cu codul comercial român,

în societăți constituite în Basarabia și societăți constituite și cu sediul în afară de granițele acestei provincii.

Pentru amândouă categoriile de societăți se prevăd prin menționatul decret-lege măsuri imperative de îndeplinit, pentru ca ele să-și conserve ființa legală în corelațiune cu ceia ce cuprinde referitor codul comercial român.

De altfel, nici nu era necesar ca decretul-lege No. 1731 să conțină multe detalii în această privință, de oarece scopul său principal era numai de a fixa un termen pentru executarea prescripțiilor codului comercial român substanțiale, cerute societăților comerciale la creațiunea și funcționarea lor pe teritoriul țării, iar în caz de abatere, urmările legale trebuiesc căutate nu în dispozițiunile decretului-lege, ci în acelea categorice ale codului comercial român.

Că, deși acesta era principiul juridic cunoscut, totuși prin cele două articole 3 și 4, ne pomenim cu unele dispoziții cari nu pot fi considerate decât ca măsuri strict explicative, iar nici de cum ca adăsurii de lege, în orice caz pentru unii interpretatori ele produc o confuziune de regule juridice și care s'ar fi evitat într'un cadru mai precis.

Așa art. 2 glăsuiește, că societățile și asociațiunile comerciale, industriale și financiare constituite și existente în Basarabia în momentul punerii în aplicare a decretului sunt obligate a se conforma în termen de șase luni tuturor dispozițiilor codului comercial român pentru depunerea, transcrierea, afișarea și publicarea actului constitutiv și a statutelor conform art. 91, „sub pedeapsă de nulitate”.

Art. 3 edictează același termen de șase luni, pentru ca sucursalele sau reprezentanțele din Basarabia a societăților pe acțiuni și a celorlalte societăți și asociațiuni constituite și având sediul în țară străină, să ceară și să obțină autorizațiunea de funcționare dela guvernul român, prevăzută de art. 244 din c. com.

Această autorizare se va da în condițiunile prevăzute de art. 237 și urm. din c. com.

Considerând că aceste două texte, afară de termen, nu sunt decât aproape reproducerea rânduelilor codului comercial român din art. 91 și următorii și 237 și următorii, cu diferența, în plus, că în art. 2 este înscrisă și pedeapsa de nulitate, pe când din art. 3 această sancțiune este eliminată; că neîndoios din această inadvertență sau omisiune intenționată a decretului-lege, nu putem trage concluzia că neexecutarea măsurilor din art. 3 de sucursalele societăților străine, din punct de vedere legal, român fără consecințe, căci ar însemna ca societățile naționale să fie puse într'o stare de inferioritate și lipsă de apărare.

Că, în adevăr, privitor la societățile străine care voesc să vină în țară avem regule comune ori cărui fel de societate, prevăzute de codul comercial, și alte regule proprii societăților pe acțiuni; că, între formalitățile comune, care se cer și societăților pe acțiuni, sunt cele statornicite de art. 237—242 c. com. printre care enunțăm:

1. O declarațiune a guvernului țării de origină a societății, prin care să dovedească că se observă deplină reciprocitate pentru societățile române de același fel, și 2. să se conformeze dispozițiilor codului comercial român în ce privește depunerea, transcripțiunea, afi-

șarea și publicațiunea actului constitutiv și a statutelor, cum și să publice numele persoanelor care dirig, administrează sau reprezintă sediul secundar în țară (art. 238).

Că, în referire la societățile pe acțiuni, ca formalitate proprie, principală, imperios cerută de legea comercială română, este aceea de a avea o prealabilă autorizațiune a guvernului român, potrivit art. 244 și cu respectarea dispozițiilor din art. 245 și 246, fiind scutită numai de cautiune, când societatea are de obiect operațiuni financiare și de credit, și în schimb, să mai observe și alte condițiuni pe care le va fixa guvernul după împrejurări (art. 246 al. 1).

Considerând că decretul-lege No. 1731 din 1919, când vorbește despre societăți și sucursale a cuprins în art. 2 formalitățile comune de publicitate luate din codul comercial, la care sunt supuse și societățile pe acțiuni străine, ce voesc să se stabilească în țară, conform art. 238 c. com., și exclusiv neexecutarea lor atrage nulitatea societății sau sucursalei, ceea ce dealtminteri nu mai era nevoie să hotărască, întrucât, cum arătăm mai sus, codul comercial are grijă să prevadă în art. 98 că societatea nu este legal constituită, cât privește cele specificate în art. 3 din zisul decret-lege, de a obține autorizarea guvernului, aceasta este a doua măsură specială pentru societățile pe acțiuni străine, și pentru care nu s'a prevăzut vreo nulitate, rămânând să ne ducem la codul comercial român.

Că, prin condițiunile de publicitate ce se îndeplinesc de societățile străine, se tinde evident de a nu se lăsa în societățile naționale și inclusiv să garanteze seriozitatea întreprinderii contra încercărilor de operațiuni temerare, iar prin autorizația guvernului se urmărește un înalt scop de protejire a intereselor generale a țării și care, atunci când lipsește unei societăți străine, se socotește ca o gravă înfrângere a legii, considerată de ordine publică internă și deci înlăturată imediat din țară, așa că acesta se pare este motivul determinant și firesc pentru care și decretul-lege n'a trecut în art. 3 vreo pedeapsă de nulitate.

Considerând că în speță sucursala din Chișinău a Băncii Ruso-Asiatică, societate pe acțiuni din Petrograd (Rusia), nu s'a conformat întocmai în termenul de șase luni de fapt de decretul-lege No. 1731, intrat în vigoare la 1 Iulie 1919, nici în ce privește condițiunile generale de publicitate esențiale, cerute neapărat ori cărei societăți naționale și străine și reprezentanților săi sau împuterniciți cu procură, sancționate cu lipsă de ființă legală, și nici, în deosebi, fiind sucursala unei societăți străine, cum a devenit dela unirea Basarabiei, n'a cerut și n'a obținut autorizația guvernului român de a continua să funcționeze în Basarabia, încât pe aceste temeinice și hotărâtoare motive legale a încetat de a mai exista, și ca atare, orice operațiune se încheie în numele său, cum este și cesiunea solo-politelor efectuată la 20 Noembrie 1921 cu Naum Iaroslavski, intimatul, n'are nici o valoare juridică, fiind săvârșită în numele unei sucursale inexistente, în plus, persoanele fizice care calcă flagrant codul comercial român, pot fi trase la răspundere, în baza art. 250 din acelaș cod, de daunele cauzate Statului, fiind supuse și la pedepsele prevăzute de art. 323 din codul penal.

Că, dacă azi legăturile cu Rusia nu sunt restabilite

și deci dovada reciprocității nu se poate aduce, acesta e un cuvânt mai mult de a nu îngădui unor sucursale sau societăți străine să mai continue să încheie vreun act juridic contra legei.

Alegațiunea intimatului că a săvârșit un act izolat de lichidare cu sucursala Băncii Ruso-Asiatică din Chișinău, nu poate fi de asemenea ținută în seamă, întrucât această lichidare trebuie să o ceară și să o împlinească Banca Ruso-Asiatică prin reprezentanții săi legali și căreia i se poate opune orice mijloc de apărare, de bună seamă, supunându-se și legilor țării, iar nu prin sediul său secundar sau sucursale ce a avut cândva și care a încetat de a mai avea ființă.

Că, în fine, pentru orice inichitate și dificultate va avea Banca Ruso-Asiatică în realizarea drepturilor sale patrimoniale, urmează să se adreseze guvernului român, instanțele judecătorești ne având căderea decât a aplica legea, cu adaosul că principiile dreptului internațional n'au nici o influență față cu regulele unei legi teritoriale.

Că, prin urmare, cei doi împuterniciți ai Băncii Ruso-Asiatică din Petrograd (Rusia), lucrând pentru fosta sucursală din Chișinău a Băncii Ruso-Asiatică, în afară că nu fac dovada că procura este depusă și publicată așa că n'au nici calitatea formală, apoi au făcut o operațiune în numele unei instituții desființată, iar de cessionat ca succesori particulari nu se poate dobândi vreun drept mai mult, indiferent dacă raportul juridic inițial este vechiu sau nou, și astfel fiind, câtă a vedea că apelul introdus de unul din codebitorii solidari, care profită tuturor, este întemeiat și urmează a-l admite, a reforma sentința apelată și a respinge acțiunea.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier C. Panaitescu, admite apelul făcut de Andrei Ghijitchi.

Semnați: H. Ojoga, P. Davidescu, C. Panaitescu.

ERRATA

În titlul articolului d-lui Ion D. Filitti despre „Contrabandele vamale” publicat în numărul precedent s'a omis a se adăoga și „Problema evacuărilor”, chestiune pe care d-sa o tratează în a doua parte a acestui articol.

Se rectifică totodată și următoarele erori de tipar:

La pag. 34, col. 2, rând. 20 de sus în jos, înainte de cuvântul *inspirată* se va adăoga a fost. La pag. 35, col. 2, rând. 7, în loc de *un termen de înfățișare*, se va citi *un termen scurt de înfățișare*. La pag. 36, col. 2, rând. 5, în loc de *este imperiul legii*, se va citi *sub imperiul legii*. La pag. 37, col. 1, rând. 33, în loc de *fără a anunța instanța*, se va citi *fără a enumăra instanța*. La rândul 7, de jos în sus, în loc de *Curtea pe considerațiunea art. 13* se va citi *Curtea de Casație pe considerațiunea că art. 13*. Aceiaș pag. col. 2, rând. 8, de sus în jos în loc de *se judecă* se va citi *s'ar judeca*, și la rând. 15 în loc de *urgente* se va citi *ordinare*.